

OBSAH

Použité zkratky	XV
O autorovi	XVII
Úvod	XIX
Kapitola 1. Co je cenný papír	1
I. Různá pojetí cenného papíru	1
II. Ekonomický pojem cenného papíru	2
1. „Mlčení“ ekonomické teorie k pojmu cenného papíru	2
2. Částečné „mlčení“ ekonomické teorie k pojmu cenného papíru	3
3. Ekonomická vymezení cenného papíru splývající s právně teoretickým přístupem	4
4. Svěbytná ekonomická vymezení pojmu cenného papíru	6
5. Závěr	8
III. Právně teoretický pojem cenného papíru	9
1. Obecně k právně teoretickému pojmu cenného papíru	9
2. Pojmové znaky cenného papíru	11
a) Základní pojmové znaky cenného papíru	11
b) Otázka dalších pojmových znaků cenného papíru	12
3. Problém pojmového znaku „listina“	14
4. Problém inkorporace	18
a) Vymezení jednotlivých znaků inkorporace	18
b) Otázka věrohodnosti znaků inkorporace	19
c) Shrnutí	22
5. Závěr	23
IV. Legální pojem cenného papíru	24
1. Ke vztahu cenného papíru a právní normy	24
2. Enumerativní vymezení cenného papíru	26
3. Zákonná genetická definice cenného papíru	27
4. Zákonná klasická definice cenného papíru	29
a) „Nová“ definice cenného papíru v občanském zákoníku	29
b) Chyba vyčlenění zaknihovaného cenného papíru z kategorie cenného papíru	30
c) Nedostatky ve vymezení pojmu (listinného) cenného papíru	32
5. Závěr	33

V.	Realistické vymezení pojmu cenného papíru	34
	1. Dvě stránky cenného papíru a jejich jednota	34
	2. Dva druhy práv týkajících se cenného papíru	35
	3. Pojmový závěr	38
VI.	Co (zpravidla) není cenný papír (exkurs)	38
	1. Obecně	38
	2. Konstitutivní papíry	39
	3. Deklaratorní papíry	41
	4. Legitimační papíry	41
	Kapitola 2. Prameny práva cenných papírů	43
I.	Právo cenných papírů a třídění jeho pramenů	43
	1. Postavení práva cenných papírů v systému práva	43
	2. Třídění pramenů práva cenných papírů	44
II.	Obecné prameny práva cenných papírů	46
	1. Přehled	46
	2. Občanský zákoník	46
	3. Zákon o podnikání na kapitálovém trhu	47
	4. Předpisy z oblasti bankovníctví	48
	5. Daňové a devizové předpisy	48
	6. Účetní a cenové předpisy	49
	7. Procesní předpisy	49
	8. Zákon o mezinárodním právu soukromém	49
III.	Zvláštní prameny práva cenných papírů	50
	1. Přehled	50
	2. Zákon o obchodních korporacích	50
	3. Občanský zákoník	51
	4. Zákon směnečný a šekový	51
	5. Zákon o dluhopisech	51
	6. Zákon o investičních společnostech a investičních fondech	52
	7. Zákon o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech	52
	8. Zákon o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností	52
	9. Zákon o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby	53
	Kapitola 3. Třídění cenných papírů	54
I.	Charakteristika třídění cenných papírů a jejich přehled	54
	1. Třídění hledisek třídění cenných papírů	54
	2. Základní přehled třídění cenných papírů a jejich charakteristika	55

II.	Forma cenných papírů	57
	1. Význam a obsah vlastního třídění, přehled jeho základů	57
	2. Jméno vlastníka na cenném papíru	58
	3. Způsob převodu cenného papíru	60
	4. Forma zaknihovaného cenného papíru (exkurs)	62
	5. Možnost omezení převoditelnosti cenného papíru	64
III.	Zastupitelnost cenných papírů	67
	1. Dva aspekty zastupitelnosti cenných papírů	67
	2. Aktuální legislativní koncepce zastupitelnosti cenných papírů	68
	a) Obecné poznámky k právní úpravě zastupitelnosti cenných papírů	68
	b) Zastupitelnost listinných cenných papírů	69
	c) Zastupitelnost zaknihovaných cenných papírů	70
	3. Význam zastupitelnosti cenných papírů	71
IV.	Obchodovatelnost cenných papírů	72
	1. Různé pohledy na obchodovatelnost cenných papírů	72
	2. Investiční cenné papíry	73
	3. Potenciálně a reálně obchodovatelné cenné papíry	75
V.	K dalším hlediskům třídění cenných papírů	77
	1. Promptnost převodu cenných papírů (cenné papíry cirkulační a ukládací)	77
	2. Kvantita vydávání cenných papírů (cenné papíry hromadně a nehromadně vydávané)	78
	3. Kauza cenných papírů (cenné papíry kauzální a abstraktní)	80
	4. Emitenti cenných papírů (cenné papíry soukromé a veřejné)	80
	5. Význam práv spojených s cennými papíry (cenné papíry hlavní a vedlejší)	81
	6. Význam vydání cenného papíru (cenné papíry konstitutivní a deklaratorní)	82
	7. Charakter práv spojených s cennými papíry (cenné papíry účastnické, obligační a věcněprávní)	83
Kapitola 4. Podoba cenného papíru		87
I.	K pojmu podoby cenného papíru a jeho držby	87
II.	Listinná podoba cenného papíru	90
	1. Obecně	90
	2. Hmotný substrát cenného papíru a „listinný“ cenný papír	90
	3. Listinný cenný papír jako předmět práv a povinností (právních vztahů)	91
	4. Hromadná listina	95
	a) Pojem a účel hromadné listiny	95

b) Které cenné papíry lze hromadnou listinou nahradit	96
c) Kdy a z čí vůle mohou být cenné papíry hromadnou listinou nahrazeny	98
d) Předpoklady platného vydání hromadné listiny	102
e) Hromadná listina, faktické zaknihování cenných papírů ji nahrazovaných a (ne)dělitelnost práv z hromadné listiny	104
5. Imobilizovaný cenný papír	106
a) Pojem, podstata a účel imobilizovaného cenného papíru	106
b) Které cenné papíry lze imobilizovat	108
c) Kdy a z čí vůle mohou být cenné papíry imobilizovány	110
d) V jakém rozsahu a jak mohou být cenné papíry imobilizovány	113
e) Osoby oprávněné vést evidenci imobilizovaných cenných papírů	115
f) Zrušení imobilizace cenných papírů	118
III. Zaknihovaná podoba cenného papíru	120
1. Obecně	120
2. Nehmotná stránka cenného papíru a „zaknihovaný“ cenný papír	122
3. Zaknihovaný cenný papír jako předmět práv a povinností (právních vztahů)	123
4. Vznik zaknihování cenných papírů	126
a) Východiska výkladu	126
b) „Ideové“ základy zaknihování cenných papírů	126
c) Ekonomické a soukromoprávní příčiny vzniku zaknihování cenných papírů	128
d) Veřejnoprávní příčiny vzniku zaknihování cenných papírů	131
5. Podstata zaknihování cenných papírů	133
a) Konstitutivní charakter zaknihování cenných papírů a jeho základní stránky	133
b) Zaknihování cenných papírů, katastr nemovitostí a jiné veřejné seznamy	136
c) Výjimky z konstitutivního charakteru zaknihování cenných papírů	138
6. Systémy zaknihování cenných papírů	142
a) Přehled členění systémů zaknihování cenných papírů	142
b) Jednočládková decentralizovaná evidence cenných papírů	144
c) Vícečládková decentralizovaná evidence cenných papírů	146
d) Jednočládková centralizovaná evidence cenných papírů	149
e) Další klasifikace systémů zaknihování cenných papírů	151
f) Perspektivy systémů zaknihování cenných papírů	153
7. Zaknihování cenných papírů v platném právním řádu ČR a některé jeho problémy	155

a) Historický vývoj zaknihování cenných papírů	155
b) K pojmu zaknihovaných cenných papírů	160
c) Systematika právní úpravy a konfúze evidencí	161
d) Soustava zaknihování cenných papírů	164
e) Struktura zaknihování cenných papírů	170
f) Specifické problémy aktuální právní úpravy zaknihování cenných papírů	177
g) Shrnutí	184
IV. Přeměna podoby cenného papíru	186
1. Obecně	186
2. Přeměna podoby listinného cenného papíru	187
a) Další iniciální povinnosti emitenta	187
b) Navazující povinnosti vlastníků cenných papírů a zabezpečení jejich splnění	188
c) Zaevidování cenných papírů na majetkové účty	189
d) Vliv realizace přeměny podoby listinných cenných papírů na obchodování s nimi	192
e) Prohlášení neodevzdaných cenných papírů za neplatné a prodej zaknihovaných cenných papírů je nahrazujících	194
3. Přeměna podoby zaknihovaného cenného papíru	195
a) Další iniciální povinnosti emitenta	195
b) Postup osob vedoucích evidenci zaknihovaných cenných papírů	196
c) Výzva k převzetí listinných cenných papírů	198
d) Odevzdání listinných cenných papírů	199
e) Prodej nepřevzatých listinných cenných papírů a rozdělení výtěžku prodeje	202
Kapitola 5. Druhy cenných papírů	204
I. Obecné výklady	204
1. Význam a základy třídění druhů cenných papírů	204
2. Okruh druhů cenných papírů	206
3. Co není druhem cenného papíru	209
a) Vstupní poznámka	209
b) Deriváty	210
c) Vkladní knížky	212
d) Poukázky	213
e) Jiné listiny na řad a na doručitele	215
f) Samostatně převoditelná práva	216
II. Východiska výkladů o jednotlivých druzích cenných papírů	219
III. Akcie	222

1. Pojem akcie	222
a) Legální definice akcie na pozadí definice cenného papíru	222
b) Nedostatky vlastní legální definice akcie	222
c) Zpřesněná definice akcie	225
d) Nesplacená akcie	226
2. Další charakteristiky akcie	228
3. Druhy akcií	229
a) Obecně k druhům akcií	229
b) Zvláštní druhy akcií	230
c) Prioritní akcie	236
d) Akcie emitované akciovou společností s proměnným základním kapitálem	239
4. Co není a co nemůže být zvláštním druhem akcie	242
a) Kusové akcie	242
b) Zakázané a vyloučené druhy akcií	244
IV. Ostatní účastnické cenné papíry	246
1. Zatímní listy	246
a) Pojem zatímního listu a otázky s ním spojené	246
b) Další charakteristiky zatímního listu	248
c) „Druhy“ zatímního listu	250
2. Vyměnitelné a prioritní dluhopisy	250
a) Pojem vyměnitelných a prioritních dluhopisů	250
b) Další charakteristiky vyměnitelných a prioritních dluhopisů	253
3. Opční list	254
a) Pojem opčního listu	254
b) Další charakteristiky opčního listu	256
c) Druhy opčního listu	258
4. Kmenový list	258
a) Pojem kmenového listu	258
b) Další charakteristiky kmenového listu	260
c) Druhy kmenových listů	262
5. Investiční list	263
a) Pojem investičního listu	263
b) Další charakteristiky investičního listu	265
c) Druhy investičních listů	266
V. Dluhopis	267
1. Pojem dluhopisu	267
a) Legální definice dluhopisu	267
b) Nedostatky legální definice dluhopisu	269
c) Zpřesněná definice dluhopisu	270

2. Další charakteristiky dluhopisu	271
3. Druhy dluhopisů	272
a) Obecně k druhům dluhopisů	272
b) Zvláštní druhy dluhopisů	274
c) Státní dluhopisy, dluhopisy vydávané ČNB	277
d) Komunální dluhopisy	279
e) Hypotéční zástavní listy	280
f) „Neúčastnické“ vyměnitelné dluhopisy	281
g) Podřízený dluhopis	282
4. Co není zvláštním druhem dluhopisů (sběrné dluhopisy)	283
VI. Podílový list	285
1. Pojem podílového listu	285
a) Legální definice podílového listu	285
b) Nedostatky legální definice podílového listu	286
c) Zpřesněná definice podílového listu	289
2. Další charakteristiky podílového listu	290
3. Druhy podílového listu	291
a) Obecně k druhům podílového listu	291
b) Zvláštní druhy podílových listů	292
c) Podílový list otevřeného podílového fondu a uzavřeného podílového fondu	294
VII. Ostatní obligační cenné papíry na peněžité plnění	298
1. Kupón	298
a) Pojem kupónu	298
b) Další charakteristiky kupónu	299
c) Druhy kupónu	301
2. Směnka	302
a) Pojem směnky	302
b) Další charakteristiky směnky	304
c) Druhy směnky	305
3. Šek	309
a) Pojem šeku	309
b) Další charakteristiky šeku	310
c) „Druhy“ šeku	310
VIII. Obligační cenné papíry na nepeněžité plnění a zemědělský skladní list	312
1. Náložný list	312
a) Pojem náložného listu	312
b) Další charakteristiky náložného listu	314
c) „Druhy“ náložného listu	314

2. Skladištní list	314
a) Pojem skladištního listu	314
b) Další charakteristiky skladištního listu	315
3. Investiční kupón	316
a) Pojem investičního kupónu	316
b) Další charakteristiky investičního kupónu	317
4. Zemědělský skladní list	317
a) Pojem zemědělského skladního listu	317
b) Další charakteristiky zemědělského skladního listu	320
Kapitola 6. Právní jednání týkající se cenných papírů	321
I. Přehled	321
1. Obecná hlediska třídění	321
2. Specifická hlediska třídění	322
3. Východiska výkladů o právních jednáních týkajících se cenných papírů	324
II. Vydávání cenných papírů	325
1. Rekapitulace pojmů	325
2. Vydání cenného papíru	328
a) Teorie vydání cenného papíru	328
b) Zákonné předpoklady vydání cenného papíru	329
c) Následky nedodržení zákonných požadavků na vydání cenného papíru	331
3. Hlavní smluvní vztahy při vydávání cenného papíru	333
a) Vztah emitenta a prvního nabyvatele cenného papíru	333
b) Další smluvní vztahy při vydávání cenného papíru	334
III. Převody cenných papírů	338
1. Společná pravidla pro převody cenných papírů	338
a) Obecně	338
b) Převod listinného cenného papíru na doručitele	339
c) Převod listinného cenného papíru na řad	342
d) Převod listinného cenného papíru na jméno	344
e) Převod zaknihovaného cenného papíru	346
f) Převod imobilizovaného cenného papíru	349
g) Nabytí cenného papíru od neoprávněné osoby	349
2. Hlavní smluvní vztahy při převodech cenných papírů	352
a) Obecně	352
b) Kupní smlouva	353
c) Ostatní smlouvy o převodech cenných papírů	358
d) Smlouvy související s převody cenných papírů	362

IV. Nakládání s cennými papíry mimo jejich převody	363
1. Obecně	363
2. Smlouva o úschově cenného papíru	364
a) Strany, předmět a druhy smlouvy o úschově cenného papíru	364
b) Samostatná úschova	366
c) Hromadná úschova	367
d) Evidence o cenném papíru v úschově	370
e) Prvotní a druhotná úschova cenného papíru	373
3. Smlouva o zastavení cenného papíru	375
a) Význam smlouvy o zastavení cenného papíru a její právní úprava	375
b) Vznik smluvního zástavního práva k listinnému cennému papíru	376
c) Vznik (a zánik) smluvního zástavního práva k zaknihovanému cennému papíru	379
d) Specifická práva k zastavenému cennému papíru	382
Závěr	385
Summary	387
Seznam použité literatury	391
Věcný rejstřík	396